

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

EUROPEAN SCHOOL
OF BUSINESS

SYLLABUS

Дисципліна				
			Європейська інтеграція	
Викладач (-і)				
			Кузьменко Ольга Андріївна	
Профайл викладача (-ів)				
			https://business.ieu.edu.ua/pro-yemsh/struktura-kafedry-vykladachi/kafedry/kafedra-menedzhmentu#zzz-007	
Консультації				
Очні консультації		Вівторок 11.00-13.00		
Онлайн консультації		Третя середа місяця 16:00-17:00		
Контактний телефон				
			+380 97 325 07 34	
E-mail				
			olhakuzmenko@ieu.edu.ua	
Сторінка дисципліни				
			https://business.ieu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/robochi-prohramy/bakalavrat	
Форма підсумкового контролю	залік	диференційований залік	екзамен	
		☒	☐	☐

SYLLABUS

1 Коротка анотація дисципліни

Дисципліна «Європейська інтеграція» передбачає продовження системної підготовки фахівців з управління на бакалаврському рівні і можливість їх використання при практичній організації різних форм співробітництва як з державами Європейського Союзу, так і з різними європейськими структурами.

2 Передумова вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні теоретичні концепції, рівні, форми, типи і механізми реалізації міжнародної економічної інтеграції; передумови, етапи та практичні механізми європейської економічної інтеграції; принципи функціонування спільного ринку; завдання спільних політик ЄС у різних секторах економіки; роль економік країн ЄС у світовому господарстві; потенціал України в процесі європейської економічної інтеграції.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Європейська інтеграція» є: сформувати у студентів наукове розуміння сутності та особливостей інтеграційних процесів у Європі, організаційних та правових засад Європейського Союзу, особливостей євроінтеграційної політики України. Основними цілями вивчення дисципліни «Європейська інтеграція»: розуміння суті процесу європейської інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції країн-учасниць; чітке усвідомлення інституційного устрою ЄС та особливостей розподілу повноважень між національними та наднаціональними структурами управління; одержання знань з основних видів секторальної, горизонтальної, зовнішньої політики ЄС та політики захисту прав громадян; практична ідентифікація моделей розвитку держав-членів ЄС; формування навичок визначення етапності та критеріальності системного зближення країн-аплікантів на вступ, а також аналіз позитивних та негативних наслідків коінтеграції держав ЦСЄ до Європейського Союзу; усвідомлення основних напрямків, механізмів та інструментів зближення України та ЄС.

4 Результати навчання

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 19. Оцінювати участь підприємств у євроінтеграційних процесах та виявляти перспективи їх майбутнього розвитку.

5 Кредити ECTS

4 кредити ECTS / 120 академічних годин

SYLLABUS

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ												
Тема 1 Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів	11	4	1			6	9	2				8
Тема 2 Етапи та напрями розвитку європейської інтеграції	8	2	1			5	8					8
Тема 3 Інституції та бюджет Європейського Союзу	8	2	1			5	8					8
Тема 4 Інформаційний та комунікаційний простір ЄС	8	2	1			5	8					8
Тема 5 Європейська ідентичність	8	2	1			5	8					8
Тема 6 Політична інтеграція в Європі	8	2	1			5	11		2			8
Тема 7 Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи	8	2	1			5	8					8
Контрольна робота №1	1		1									
Разом за змістовим розділом 1	60	16	8			36	60	2	2			56
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ												
Тема 8 Основні політики ЄС	11	4	1			5	9					9
Тема 9 Країнові моделі в європейському союзі. економічна модель ФРН	8	2	1			5	9					9
Тема 10 Економічна модель Франції	7	2				5	8					8
Тема 11 Англосаксонська економічна модель (Об’єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії, Республіка Ірландія)	8	2	1			5	8					8
Тема 12 Середземноморська економічна модель (Італія, Іспанія, Португалія, Греція)	8	2	1			5	8					8
Тема 13 Скандинавська модель розвитку (Швеція, Фінляндія, Данія)	8	2	1			5	8					8
Тема 14 Особливості економічних моделей нових членів ЄС (з 2004 р.).	8	2	1			5	8					8

6

Структура дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ												
Захист індивідуального науково-дослідного завдання	1		1									
Контрольна робота №2	1		1									
Разом за змістовим розділом 2	60	16	8			36	60	2				58
Усього годин	120	32	16			72	120	4	2			11

7

Перелік обов'язкових завдань

1. Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів
2. Етапи та напрями розвитку європейської інтеграції
3. Інституції та бюджет Європейського Союзу
4. Інформаційний та комунікаційний простір ЄС
5. Європейська ідентичність
6. Політична інтеграція в Європі
7. Політика європейської інтеграції України: досягнення, сучасний стан, перспективи
8. Основні політики ЄС
9. Країнові моделі в європейському союзі. економічна модель ФРН
10. Економічна модель Франції
11. Англосаксонська економічна модель (Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії, Республіка Ірландія)
12. Середземноморська економічна модель (Італія, Іспанія, Португалія, Греція)
13. Скандинавська модель розвитку (Швеція, Фінляндія, Данія)
14. Особливості економічних моделей нових членів ЄС (з 2004 р.).

8

Перелік вибіркових завдань

1. Європейська ідентичність та проблеми кордонів Європи.
2. Досягнення та проблеми політики конкуренції ЄС.
3. Досягнення та проблеми ЄС у сфері культурної політики.
4. Досягнення та проблеми ЄС у сфері розвитку та співробітництва.
5. Досягнення та проблеми в економічній і монетарній політиці ЄС.
6. Досягнення та проблеми в освітній політиці ЄС.
7. Досягнення та проблеми політики з питань зайнятості та ринку праці і соціальної політики ЄС.
8. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони навколишнього середовища.
9. Досягнення та проблеми у зовнішній та безпековій політиці ЄС.
10. Досягнення та проблеми у створенні Європейського простору свободи, безпеки та правосуддя.
11. Досягнення та проблеми у науково-технічній та інноваційній політиці ЄС.
12. Досягнення та проблеми мовної політики ЄС.
13. Досягнення та проблеми ЄС у сфері охорони здоров'я.
14. Досягнення та проблеми ЄС у сфері захисту прав споживачів.

8 Перелік вибірових завдань

15. Реформування ЄС. Основні зміни, внесені Лісабонським договором.
16. Лісабонська стратегія розвитку ЄС: цілі, реалізація, оцінка результатів.
17. Стратегія сталого розвитку в країнах ЄС і в Україні.
18. Умови розширення ЄС та критерії вступу як інструменти «трансформуючого впливу».
19. Розширення європейського транснаціонального простору: етапи, проблеми, досягнення.
20. Україна під впливом глобалізації, вестернізації та європеїзації: ризики та можливості.
21. Значення Копенгагенських критеріїв та Мадридського критерію вступу до ЄС для реформування системи державного управління в Україні.
22. Стосунки Україна-ЄС: етапи, проблеми, досягнення, перспективи.
23. Порівняйте інтеграцію та співробітництво: в чому їх подібність та принципові відмінності?
24. Охарактеризуйте імперію як форму політичної інтеграції.
25. Порівняйте сучасні теорії європейської інтеграції та з'ясуйте їхній зв'язок з класичним підходами – федералізмом та функціоналізмом.
26. Роль християнства у формуванні європейської ідеї та європейської єдності.
27. Сполучені Штати Європи.
28. Ідея Європи як інтегруючий чинник.
29. Чи співпадають кордони Європи та кордони Європейського Союзу?
30. Європейська ідентичність – заперечення чи продовження національних ідентичностей. Роль культурної ідентичності.
31. Розвиток новітніх «націоналізмів» в сучасній Європі, їхній вплив на європейську ідентичність.
32. Узагальнивши результати соціологічних досліджень, з'ясуйте для якої частини громадян України європейська ідентичність є домінантною.
33. Ж. Монне про концептуальні засади європейської інтеграції.
34. Великобританія та її роль у становленні європейського руху.
35. Передумови інституціоналізації економічної інтеграції в Європі.
36. Цілі та принципи європейської економічної інтеграції.
37. Механізми прийняття рішень ЄОБС.
38. Структура та повноваження інститутів перших європейських співтовариств.
39. Причини кризи конституційного процесу в Європі.
40. Інституційні наслідки Лісабонської угоди.
41. Прослідкуйте трансформацію основних європейських інститутів.
42. З'ясуйте механізм взаємодії Європейських інститутів.
43. Амстердамський договір і реформа третьої опори.
44. Які нові інститути з'явилися після Лісабонської угоди?

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	5 семестр	Так	3 курс	Вільного вибору

10 Система оцінювання та вимоги

SYLLABUS

10 Система оцінювання та вимоги

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів. Підсумкова залікова оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально – 100 балів, мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів. Співвідношення між національними та ECTS оцінками і рейтингом студента: QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/pol-mark-esb.pdf>

11 Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну діяльність та балу за підсумковий контроль і виражається за багатобальною шкалою.

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36), бали за індивідуальну самостійну роботу здобувача освіти (не більше 6) та балів за екзамен (не менше 24).

Загальна бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після завершення вивчення усіх тем дисципліни і складається здобувачами освіти у період залікової сесії. Залік проводиться згідно з розкладу.

QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

12 Політика дисципліни

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції та семінари у вигляді презентацій, кейсів, робота в групах, семінарів-дискусій.

На заняттях та під час перебування в університеті студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

13 Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання екзамену в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений».

SYLLABUS

13

Політика щодо пропусків занять та виконання завдань пізніше встановленого терміну

Повторне складання екзамену з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації академічної заборгованості.
QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/050.pdf>

14

Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності
QR Code: <https://ieu.edu.ua/docs/011.pdf>

15

Рекомендовані джерела інформації

Основна (базова):

1. Прокопенко Л. Л. П 80 Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 220 с.
2. Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу: підручник / М. Р. Аракелян, М. Д. Василенко; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." – О.: Фенікс, 2016. – 390 с.
3. Баймуратов М. О. Модифікації державного суверенітету в умовах європейської інтеграції в контексті взаємовідносин Європейського Союзу з державами-членами: монографія / М. О. Баймуратов, Ю. С. Хоббі. – Суми: Університет. кн., 2013. – 300 с.
4. Державний суверенітет в умовах європейської інтеграції: монографія / НАПрН України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування; за заг. ред.: Ю. П. Битяк, І. В. Яковюк. – К.: Ред. журн. "Право України"; Х.: Право, 2013. – Вип. 15. – 336 с. – (Академічні правові дослідження).
5. Європейський Союз і Україна: особливості взаємовідносин на сучасному етапі / НАПрН України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. – Х.: Оберіг, 2012. – Вип. 1. – 76 с. – (Серія "Наукові доповіді").
6. Історія європейської інтеграції від Римської імперії до Європейського Союзу: монографія / НАПрН України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування; за заг. ред. І. В. Яковюка. – К.: Ред. журн. "Право України"; Х.: Право, 2013. – Вип. 14. – 208 с. – (Академічні правові дослідження).
7. Консолідовані версії договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу (2010/C 83/01): хрестоматія / упоряд. Б. В. Бабіна. – О.: Фенікс, 2016. – 294 с.
8. Шпакович О. М. Вплив актів міжнародних організацій на внутрішні правові порядки держав-членів: теорія і практика: монографія / О. М. Шпакович; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2011. – 415 с.
9. Шкурупій О. В. Транснаціональні корпорації. К.: Центр учбової літератури, 2014. 240 с.
10. Яковюк І. В. Правові основи інтеграції до ЄС: загальнотеоретичний аналіз: монографія / І. В. Яковюк; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". – Х.: Право, 2013. – 760 с.
11. Arzac E. Valuation for mergers, bigots and restructuring. URL: <http://www.researchgate.net/publication/228131090ValuationforMergersBuyoutsandRestructuring>.
12. Duginets G. V. The innovative aspect of Ukraine's integration into global value chains. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2017. № 6(95). С. 48–58.
13. Fortune Global 500. URL: <http://fortune.com/global500>.

Допоміжна:

1. Аврааменко М. Аналіз концептуальних положень міжкурядового підходу до європейської інтеграції // Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/2056>
2. Амстердамський договір // <http://www.comparativelaw.kiev.ua/>
3. Айзінг Р. Європеїзація та інтеграція. Концепти дослідження // Європейська інтеграція / Уклад. М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; Пер. з нім. М. Яковлева. – К.: Вид. дім «КиєвоМогилянська академія, 2007. – С.255–274.

4. Бенц А. Багаторівневе переплетення в Європейському Союзі// Європейська інтеграція/Уклад. М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; Пер. з нім. М. Яковлева. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С.208–231.
5. Бочаров С.В. Передумови п'ятої хвилі розширення Європейського Союзу // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла ТуганБарановського. – 2010. – № 2. – С. 91–98 // Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vdnuet/gum/2010_2/13.pdf
6. Вахудова А. Нерозділена Європа: демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму / Пер. з англ. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
7. Воллес Г. Динаміка створення інституцій ЄС // Європейська інтеграція / Уклад. М.Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; Пер. з нім. М. Яковлева. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С.168–188.
8. Гауен Пітер. Європейський Союз та його східні партнери // Демони миру та боги війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби. – К., 1997.
9. Дайнен Десмонд. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції. – К.: «К.І.С.», 2006.
10. Дейвіс Норман. Європа. Історія / Переклав з англ. П. Тарашук. – Вид. 2-ге. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.
11. Друзенко Г. Конституція для Європи. Конституційні акти Європейського Союзу. – К. Юстиніан, 2008.
12. Кіш Є. Європа в пошуках нової ідентичності. Інституціоналізація процесів інтеграції країн Центрально-Східної Європи // Нова політика. – 1998. – № 3.
13. Кіш Єва. Пошуки теоретичних моделей європейської інтеграції//Політичний менеджмент. – 2004. – № 6 (9). – С. 103–114.
14. Коноваленко І. Проблема співвідношення наднаціональності та суверенітету в основних концепціях західноєвропейської інтеграції //Наукові записки/ Національний університет «Києво-Могилянська академія». – 1999. - Том 12. Політологія.
15. Матеріали сайту Міністерства закордонних справ України // Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/400.htm>
16. Миколюк А. В. Концептуальний вимір теорії та підходів європейської інтеграції // Режим доступу: http://www.socialscience.com.ua/jornal_content/82/political_problems
17. Мітін М.М.Теоретичні концепції розвитку європейської інтеграції// Проблемы и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ. Сборник научных трудов. – 2007. – 1. – 673–676.
// Режим доступу:
http://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/pips/texts.htmlhttp://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/pips/texts.html
18. Мюнклер Х. Европа как политическая идея // Неприкосновенный запас. – 2003. – №4(30) // Режим доступу: <http://magazines.russ.ru/nz/2003/4/munk-pr.html>
19. Нойманн И. Использование «Другого»: образы Востока в формировании европейских идентичностей/ Пер. с англ. – М.: Новое издательство, 2004.
20. Ніццький договір // <http://www.comparativelaw.kiev.ua/>
21. От союза государств к федерации – размышления о конечной цели европейской интеграции. Речь Федерального министра иностранных дел Германии Йошки Фишера 12 мая 2000 г. в Берлинском университете имени Гумбольда // Режим доступу: <http://germany.org.ru/ru/politik/rede3.html>
22. Паппі Ф.У та Геннінг К.Г. Логіка прийняття рішень у системі ЄС // Європейська інтеграція / Уклад. М.Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; Пер. з нім.
23. Помян К. Європа та її нації / Пер. з франц. Я.Кравця. – Львів: Каменяр, 2003.
24. Проді Романо. Задум об'єднаної Європи / Пер. з італ. К.Тищенко. – К.: К.І.С., 2002.
25. Помян К. Європа та її нації / Пер. з франц. Я.Кравця. – Львів: Каменяр, 2003.
26. Седляр Ю. Інтеграційні процеси в Європі у XX ст.: ідейні засади та механізми реалізації // Режим доступу: <http://bibl.kma.mk.ua/pdf/pidruchnuku/22/39.pdf>

15 Рекомендовані джерела інформації

27. Тихомирова Є. Б. Формування європейської ідентичності як чинник європейської інтеграції // Наукові записки / Національний університет «Києво-Могилянська академія». Політичні науки. – 2005. – Том 45. – С. 56–61.
28. Тоді Філіп. Нарис історії Європейського Союзу. – К., 2001.
29. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами // Режим доступу: http://www.europexxi.kiev.ua/ukrainian/ukraine_eu/020.html
30. Хабармас Ю. Расколотый Запад/ Пер. с нем. – М.: Издательство «Весь Мир», 2008.
31. Шиммельфенніг Ф. Розширення на Схід: стратегічна дія та колективні ідеї // Європейська інтеграція / Уклад. М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; Пер. з нім. М. Яковлева. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С. 168–188.
32. Шмиттер Ф. Зачем конституционализировать Европейский Союз // Прогнозис. – 2007. – № 2 (10). – С. 3–13 // Режим доступу: http://intelros.ru/pdf/prognosis2_07/Shmitter.pdf
33. Шлях інтеграції у Європейський Союз: основні вимоги до членства. Етапи приєднання та інституційний механізм // <http://www.comparativelaw.kiev.ua/> / Інформаційні ресурси:
 1. Президент України <http://www.president.gov.ua>
 2. Верховна Рада України. <http://www.rada.gov.ua>
 3. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>
 4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України <http://www.me.gov.ua>
 5. Міністерство фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
 6. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>

16 Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;
 - креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;
 - готовим отримувати інформацію і знання з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.
- До зустрічі!